

Προς κ. Ανδρέα Ξανθό, Αναπληρωτή Υπουργό Υγείας

**ΘΕΜΑ: ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗ ΥΠΟΥΡΓΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΙΤΗΜΑ ΓΙΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ**

Αθήνα, 2/4/2015

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

Με αφορμή την ανάληψη των καθηκόντων σας ως Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας, θα θέλαμε να σας συγχαρούμε και να ευχηθούμε καλή επιτυχία στο έργο σας. Η γνώση, η εμπειρία και η πολιτική δράση σας όσον αφορά θέματα που σχετίζονται με την ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης μέσω του Εθνικού Συστήματος Υγείας, διασφαλίζουν ότι η παρουσία σας στο Υπουργείο Υγείας θα συμβάλει θετικά στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που έχουν συσσωρευτεί.

Ο Σύλλογος Οροθετικών Ελλάδος «Θετική Φωνή», η «PRAKSIS», το «Κέντρο Ζωής», ο Σύλλογος Ασθενών Ήπατος «Προμηθέας», η Εταιρεία «ΔΙΟΓΕΝΗΣ» και ο Σύλλογος Θεραπευομένων ΟΚΑΝΑ, δραστηριοποιούμαστε σταθερά στην ανάπτυξη συνεργασιών και συμμαχιών τόσο με αρμόδιους κρατικούς φορείς, όσο και με την κοινωνία των πολιτών με σκοπό τη χάραξη αποτελεσματικών πολιτικών για τα ναρκωτικά.

Για το λόγο αυτό, θα θέλαμε να ζητήσουμε τον προγραμματισμό μίας συνάντησης μαζί σας, προκειμένου να αναζητήσουμε από κοινού λύσεις, καθώς και για να σας παρουσιάσουμε την οπτική και τις θέσεις μας για τα παρακάτω ζητήματα:

- **Την ενδυνάμωση των προγραμμάτων μείωσης βλάβης:** Με τον όρο μείωση της βλάβης εννοούμε ένα σύνολο από πρακτικές, στρατηγικές και ιδέες που αποσκοπούν στη μείωση των αρνητικών συνεπειών που συνδέονται με τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών. Αποτελεί επίσης και ένα κίνημα για την κοινωνική δικαιοσύνη χτισμένο στην πίστη και τον σεβασμό των δικαιωμάτων των ανθρώπων που κάνουν χρήση ψυχοδραστικών ουσιών. Ένας από τους σκοπούς των προγραμμάτων μείωσης βλάβης είναι και η μείωση του επιπολασμού του HIV και των ηπατιτίδων Β και C στον πληθυσμό των ΧΕΝ. Προτεραιότητα είναι ένα σαφές νομοθετικό πλαίσιο για όλες τις παρεμβάσεις μείωσης βλάβης, από την πλήρη νομιμοποίηση της διανομής υγειονομικού υλικού σε χρήστες στο δρόμο (σύριγγες και άλλα σύνεργα χρήσης) μέχρι την διασύνδεση των ωφελούμενων με μονάδες απεξάρτησης/ υποκατάστασης.
- **Την επικύρωση της Εθνικής Στρατηγικής (2014-2020) και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης (2014-2016) :** Ζητάμε να επικυρωθούν αλλά και να ληφθούν τα απαραίτητα πρακτικά μέτρα που συμπεριλαμβάνονται στην Εθνική Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης, τα οποία καθορίστηκαν από την Εθνική Συντονίστρια μετά από διαβούλευση με την Κοινωνία των Πολιτών. Κατά τη γνώμη μας, τα δύο προαναφερόμενα κείμενα θα πρέπει να υποστηριχθούν από το Υπουργείο κι εσάς, προσωπικά. Ωστόσο, θα προτείνουμε να υποστηριχθούν οικονομικά τα προγράμματα μείωσης βλάβης και όχι τα κατασταλτικά μέτρα που αποδεδειγμένα έχουν συγκριτικά περιορισμένα αποτελέσματα.
- **Να ενισχυθούν οι δομές απεξάρτησης/υποκατάστασης:** Οφείλουμε, σαν κοινωνία, να διατηρήσουμε όλες τις επιλογές, από τα προγράμματα απεξάρτησης (δηλαδή τις δομές που λειτουργούν χωρίς υποκατάστατα ή φαρμακευτικές ουσίες) μέχρι τα προγράμματα υποκατάστασης που λειτουργούν στη βάση της χορήγησης μεθαδόνης / βουπρενορφίνης.

Σε συνάρτηση με τα παραπάνω, θα μας ενδιέφερε να πληροφορηθούμε τον σχεδιασμό του Υπουργείου σχετικά με την τοποθέτηση νέου Πρόεδρου στον ΟΚΑΝΑ και κατά πόσο η επιλογή του μπορεί να βασίζεται σε διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς.

- **Να συζητηθεί η πολιτική των προνοιακών επιδομάτων με αφορμή την πρόσφατη περικοπή αυτών.**
- **Να γίνει αποτίμηση του εποπτευόμενου σταθμού «ΟΔΥΣΣΕΑ»:** Στις 3 Οκτωβρίου του 2013, ξεκίνησε η πιλοτική λειτουργία του εποπτευόμενου σταθμού χρήσης ουσιών «ΟΔΥΣΣΕΑΣ». Επρόκειτο για ένα καινοτόμο εγχείρημα στο χώρο της μείωσης της βλάβης στην Ελλάδα, με σημαντικά υγειονομικά και όχι μόνο οφέλη. Στις 22 Δεκεμβρίου 2014, υπεβλήθη στο Ελληνικό Κοινοβούλιο τροπολογία σχετική με τη λειτουργία Εποπτευόμενων Σταθμών, χώρων χρήσης ναρκωτικών ουσιών (άρθρο 22 του Νόμου περί εξαρτησιογόνων ουσιών, ν. 4139/2013), το οποίο όμως τελικά δεν υπερψηφίστηκε. Ζητάμε να κατατεθεί η πρόταση όπως είχε υποβληθεί στη Βουλή από τον

τέως Υπουργό κ. Γρηγοράκο. Τα στατιστικά και οι έρευνες έχουν δείξει πως οι σταθμοί αυτοί, που απευθύνονται στην πολύ δύσκολα προσβάσιμη ομάδα-στόχο των ενεργών χρηστών, μειώνουν την ενέσιμη χρήση ουσιών σε δημόσιους χώρους, κινητοποιούν για ένταξη σε προγράμματα θεραπείας, μειώνουν σημαντικά τους θανάτους που σχετίζονται με την ενέσιμη χρήση ουσιών και έχουν σε δημοσιονομικό επίπεδο πολύ καλή αναλογία κόστους-αποτελεσματικότητας (cost – effective). Αντίστοιχες πρακτικές εφαρμόζονταν και στο συγκεκριμένο πρόγραμμα του OKANA. Συγκεκριμένα σε άρθρο του Lancet¹ αναφέρεται ότι ο «ΟΔΥΣΣΕΑΣ» εξυπηρέτησε 330 ΧΕΝ, κινητοποίησε και παρέπεμψε σε προγράμματα θεραπείας περίπου 100 από αυτούς και αντιμετώπισε 103 περιστατικά υπερδοσολογίας χωρίς καμία απώλεια ανθρώπινης ζωής. Με βάση αυτό, ζητάμε να γίνει αποτίμηση του εποπτευόμενου σταθμού «ΟΔΥΣΣΕΑΣ». Παρά τα προφανή του οφέλη, ο σταθμός εποπτευόμενης χρήσης λειτουργούσε «στο όριο της νομιμότητας». Ζητάμε να μην υπάρχουν πλέον γκρίζες ζώνες όσον αφορά τα προγράμματα μείωσης βλάβης, αλλά το Υπουργείο να σταθεί στα ουσιαστικά αποτελέσματα της ίδρυσης και λειτουργίας μιας τέτοιας δομής.

Είμαστε πεπεισμένοι ότι θα σας βρούμε σύμμαχο στην προσπάθειά να διαμορφώσουμε τις βέλτιστες πολιτικές και πρακτικές σε σχέση με τα ναρκωτικά.

Ευελπιστούμε στην θετική σας ανταπόκριση για τον προγραμματισμό μίας συνάντησης και παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία ή διευκρίνιση.

Με εκτίμηση,

Θανάσης Αποστόλου, Εταιρεία «ΔΙΟΓΕΝΗΣ»

Τζανέτος Αντύπας, «PRAKSIS»

Έφη Κοκκίνη, Σύλλογος Θεραπευομένων OKANA

Χριστίνα Αντωνιάδη, «Κέντρο Ζωής»

Νίκος Δέδες, Σύλλογος Οροθετικών Ελλάδος «Θετική Φωνή»

Γιώργος Καλαμίτσης, Σύλλογος Ασθενών Ήπατος «Προμηθέας»

¹ ODYSSEAS: supervised use of drugs versus bureaucracy in Greece, Malliori, Meni et al., The Lancet Psychiatry , Volume 2 , Issue 2 , e3